

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Asia: Lausunto luonnoksesta varhaiskasvatuksen omavalvontamääräykseksi
(V/10995/2020)

Luonnos varhaiskasvatuksen omavalvontamääräyksestä sekä luonnos omavalvontasuunnitelmaksi vastaavat hyvin varhaiskasvatuksen lainsäädännön, ohjausasiakirjojen ja terveydensuojelulain mukaisiin tavoitteisiin ja sisältöihin.

Soveltamisala

Esitetty omavalvontamääräys koskisi vain yksityisiä varhaiskasvatuksen palveluntuottajia. Talentia katsoo, että olisi tarkoituksenmukaista antaa samansisältöinen määräys myös julkisille varhaiskasvatuksen palveluntuottajilla. Yhteneväinen määräys omavalvonnasta kehittäisi kaikkien palveluntuottajien omatoimista laadun ja turvallisuuden varmistamista sekä vahvistaisi lapsen edun toteutumista.

Opetus- ja kulttuuriministeriä valmistelee parhaillaan varhaiskasvatuslain muutosta. Esitys tarkentaisi päiväkodin henkilöstömitoituksesta poikkeamisen alaa. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluvan velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemistaan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhasta. Lakiesityksessä säädettäisiin myös ilmoituksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä. esitetyt muutokset koskisivat sekä yksityisiä että julkisia varhaiskasvatuspalveluita.

Näin ollen on tarkoituksenmukaista antaa määräys myös julkisille palveluntuottajille, jotta siellä toimivalla henkilöstöllä ja julkisia varhaiskasvatuspalveluita käyttävillä huoltajilla sekä lapsilla on yhtäläiset oikeudet, oikeusturva ja menettelytavat. Omavalvonta tarjoaa hyvän työkalun keskustella ilmoitusvelvollisuutta koskevista kysymyksistä ja korjata epäkohtia. Lisäksi Marinin hallitusohjelmassa on kirjattu tavoitteeksi se, että sekä yksityisen että julkisen palveluntuottajan on toimittava samoilla laadullisilla kriteereillä.

Yksityiskohtaiset kommentit

5.5. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki sekä monialainen yhteistyö

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisussa (2017:3) kuvataan kuntien tukea yksityisille varhaiskasvatuksen palveluntuottajille. Suurin osa kunnista arvioi erityisasiantuntijoiden palvelujen ja tuen olevan vain joissakin tapauksissa riittävästi yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen henkilöstön saatavilla.

Talentia katsoo, että palveluntuottajien tulee tuottaa kaikki laissa säädetyt palvelut. Tämä tarkoittaa sitä, että tuottajasta riippumatta tulee vastata lapsen tuen tarpeisiin, tukitoimenpiteisiin ja niiden toteuttamiseen tarpeen mukaan. Lapsen tuen tarpeet eivät saa missään tapauksessa johtaa palvelusopimuksen irtisanomiseen palveluntuottajan toimesta.

7.5. Tukitehtävät

Edellä mainitun OKM:n julkaisun mukaan suurin osa kunnista arvioi, että yksityisissä päiväkodeissa toimii kasvatushenkilökunnan lisäksi siivous- ja keittiöhenkilökuntaa vain joissakin tapauksissa.

Talentia katsoo, että palveluntuottajille tulee laatia yhtenäiset kriteerit henkilöstöstä: hoito-, opetus- ja kasvatusvastuussa oleva henkilöstö vastaa varhaiskasvatuslain tavoitteiden ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toteuttamisesta. Tukipalveluita (esim. puhtaus-, kiinteistö-, ruokapalveluita) tuottavan henkilöstön osuus/määrä tulee määritellä erikseen.

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry

Lisätietoja:

Marjo Katajisto
erityisasiantuntija
etunimi.sukunimi@talentia.fi
p. 09 3158 6020